

¹Testvéreim, amikor dicsőséges Urunkba, a Jézus Krisztusba vetett hitetek szerint éltek, ne legyetek személyválogatók. ²Mert ha belép hozzátok a gyülekezetbe fényes ruhában egy aranygyűrűs férfi, és ugyanakkor egy szegény is belép kopott ruhában, ³és ti arra figyeltek, aki a fényes ruhát viseli, sőt ezt mondjátok neki: „Te ülj ide kényelmesen”, a szegényhez pedig így szóltok: „Te állj oda”, vagy „Ülj le ide a zsámolyomhoz”, ⁴nem kerültetek-e ellentmondásba önmagatokkal, és nem lettetek-e gonosz szándékú bírakká? ⁵Figyeljete csak ide, szeretett testvéreim: vajon nem Isten választotta-e ki azokat, akik a világ szemében szegények, hogy hitben gazdagok legyenek, és örököljék azt az országot, amelyet Isten az őt szeretőknél ígért. ⁶De ti megszegényítettétek a szegényt. Vajon nem a gazdagok hatalmaskodnak-e rajtatok, nem ők hurcolnak-e titeket törvény elé? ⁷Nem ők káromolják-e azt a szép nevet, amelyről titeket elneveztek?

Kedves Testvéreim!

A héten a királyi menyegző történetével kapcsolatban kaptam egy kérdést. A jézusi történet szerint egy király fiának rendezett lakodalmába nem jött el mindenki, ezért az utcáról hívtak be embereket. Az estélyen azonban volt valaki, akin nem volt menyegzői ruha, ezért őt tömlöcbe vetették. Jogos a kérdés, ha a király az utcáról hívta a vendégeket, mert a hivatalosak nem jöttek el, akkor miért követeli a menyegzői ruhát? A válasz viszonylag egyszerű, csak ismerni kell hozzá a kor szokását, ami szerint egy királyi menyegzőre érkezők egy egységes ruhát kaptak, mégpedig azért, hogy eltűnjön minden társadalmi rang, mindenki egyenlő lehessen. Akin nincs ruha, az nem fogadta el a király ajándékát, a ruhát. A Jelenések könyve arról ír, hogy a megváltottak a megöletett bárány, azaz Jézus Krisztus vérében fehérre mosott ruhát kapnak, tehát Jézus vére nem csupán a bűnt törli el, hanem minden társadalmi rangot. Az Isten országában mindenki egyenlő, mert mindenki ingyen, kegyelemből, Isten megváltott gyermekeként lehet ott.

Ezt jelképezi egyébként a konfirmáción viselt egységes fehér ruha, amit a konfirmandusok általában elég nagy ellenállást követően, hosszas rábeszélésre vesznek csak fel, amikor elmondom, hogy így sokkal kevésbé tudja őket a gyülekezet beazonosítani, ha nem tudják a kérdésekre a feleletet. Egy-egy iskolában újra visszaállították a tanulóköpeny viselését, még hozzá úgy, hogy annak egyik eredeti funkciója érvényesüljön: eltakarva a ruházatot, ne lehessen különbséget tenni e szerint. Persze tudjuk jól, hogy hogy megy ez. A köpeny legfeljebb eltakarja, de nem szünteti meg a különbségeket. És a cipőről, vagy éppen a frizuráról is megállapítható, hogy ki honnan jön.

Az első keresztyén gyülekezetek kialakulásának idején, még Jeruzsálemben az apostolok megpróbálták egy vagyonszövetséget is létrehozni: „A hívők egész gyülekezete pedig szívében és lelkében egy volt. Senki sem mondott vagyonából semmit a magáénak, hanem mindenük közös volt.” – olvassuk az ApCsel-ben. Azonban ez az idilli állapot a gyülekezet tudjuk jól, hogy nem tartott, nem tarthatott sokáig. Miért? Mert emberek voltak ők is, gyarló, bűnös, az ó embert nehezen elengedő, a jól megszokott életükhöz, életszínvonalukhoz ragaszkodó emberek, akik azt mondták, hogy én megdolgozok azért a pénzért, más meg kihasználja ezt, és nem csinál semmit, egész nap csak henyél, hiszen tudja, hogy úgymint minden közös.

Az apostolok rövid idő után elengedték ezt a kérdést, és belátták, hogy az uniformizálás, a külső egység ráerőltetése az emberekre kárt okoz, ezért elkezdtek a gyülekezeteket tanítani, ahogy a jeruzsálemi gyülekezet vezetője, Jakab apostol is tette ezt, amikor levelet írt az Izrael területén kívül élő zsidó-keresztyén közösségeknek.

¹Testvéreim, amikor dicsőséges Urunkba, a Jézus Krisztusba vetett hitetek szerint éltek, ne legyetek személyválogatók.

Jakab egy példát is hoz, hogy mit ért személyválogatás alatt: ²Mert ha belép hozzátok a gyülekezetbe fényes ruhában egy aranygyűrűs férfi, és ugyanakkor egy szegény is belép kopott ruhában, ³és ti arra figyeltek, aki a fényes ruhát viseli, sőt ezt mondjátok neki: „Te ülj ide kényelmesen”, a szegényhez pedig így szóltok: „Te állj oda”, vagy „Ülj le ide a zsámolyomhoz”,

Talán nem is kell magyarázni. Jakab jól érzékelteti, hogy milyen is a gyülekezet, és mivel levele körlevél, ezért nem mondhatjuk, hogy valami kirívó, egy egyszer megtörtént szégyenletes esetre hívja fel a figyelmet, hanem egy általános problémára.

Jakab nem csak az első század keresztyén közösségeinek állít tükröt, hanem nekünk is. Mert nem hiszem, hogy nálunk ez máshogy működne. De először nézzünk egy pozitívumot, amely akkor még megvolt a ma gyülekezeteiben viszont viszonylag ritka. Mert mi történik Jakab szerint. A gyülekezetbe érkezőt fogadják és helyet kínálnak. Bizonyára éppen azért maradt el ez a gyakorlat, hogy ne legyen személyválogatás, és ne a fogadóbizottság ítéletére bizzuk, hogy kit hova ültet. Mindenesetre azért általában ma is végig mérjük egymást, ki hogyan érkezik, ki mit visel magán. A ritkán, vagy egyszer-egyszer betérőket észrevesszük, és

meg is jegyezzük. De ez így is van jól. Hiszen ezek szerint figyelünk egymásra, akkor is, ha esetleg nem szólítjuk meg a másikat. De vajon a személyválogatás, az nem jellemző-e ránk is.

A héten a buszon leült velem szemben egy ősz szakállú, idősebb férfi, meglehetősen viseletes öltönyben. A közvetlen mellette ülő fel is állt és odébb ment. Néhány megállóval később egy mobiltelefonon kezdett csengeni, a bácsi pedig elővette készülékét az öltönyéből, és beszélni kezdett. És abból a rövid beszélgetésből kiderült számomra, hogy minimum egy egyetemi professzor ül velem szembe. Ezek után persze jobban szemügyre vettem és bár a ruhája valóban viseletes volt, de egyébként rendezett, nyírt szakálla fölött egy tökéletesen tiszta tekintet nézett vissza rám.

Biztos, hogy a ruha teszi az embert? Biztos, hogy jó az ítéletünk? Jakab arra hívja fel a figyelmet, hogy bár az emberek szeretnek a jómód felé húzni, de egy gyülekezetben ne legyen ilyen személyválogatás.

Jakab egyébként nagyon érdekesen fogalmaz az eredeti görög szövegben, amelyet a magyar fordítások is többféleképpen adnak vissza: *¹Testvéreim, amikor dicsőséges Urunkba, a Jézus Krisztusba vetett hitetek szerint éltek, ne legyetek személyválogatók.* – így szól a mai fordítás. A régi Károlyi féle szöveg kissé bonyolult ugyan, de talán közelebb áll az eredetihez: *Atyámfiai ne legyen személyválogatás a ti hitetekben, a mely van a dicsőség Urában, a mi Jézus Krisztusunkban.*

A megoldás valahol a kettő között van, és a lényegét tekintve arról szól, hogy ne a szerint ítéljük meg valakinek a hitét, hogy milyen körülmények között él.

Jakab az igében egyébként Jézus tanítványaira utal, amikor azt mondja: *⁵Figyeljete csak ide, szeretett testvéreim: vajon nem Isten választotta-e ki azokat, akik a világ szemében szegények, hogy hitben gazdagok legyenek, és örököljék azt az országot, amelyet Isten az őt szeretőknek ígért.*

Mondhatnánk azt, hogy Jézus is személyválogató volt, hiszen kiválasztott 12 tanítványt, ráadásul, még közülük is voltak kedvencei, akikkel olykor-olykor félrevonult. Jézus lehet személyválogató? De ne felejtjük el, hogy Jézus nagyon jól tudta, hogy milyenek ezek az emberek, beléjük látott, nem a felszín érdekelte őt, nem az, hogy mivel foglalkoznak, hogyan néznek ki, hanem, hogy mi lakik a szívükben, hogy megvan-e bennük az a hit, amely ahhoz kell, hogy majd őt képviseljék. A kedvencei pedig az a Péter, akinek azt mondja: imádkoztam érted, hogy el ne fogyatkozzék a hited, vagy Jakab és János, akik azon versenyeztek, hogy ki legyen az első az Isten országában.

Mindig azokkal foglalkozott, akik a leggyengébb láncszemek voltak ilyen szempontból.

Jézus személyválogatása egy másfajta személyválogatás. Az ember azt nézi, ami a szeme előtt van, de az Úr azt nézi, ami a szívben van. – olvashatjuk Sámuel könyvében.

Az Isten országának mindannyian vendégei vagyunk! Mindenkit hív a király. És a király jelenlétében mindannyian egyenlők vagyunk, hiszen, ahogy Pál mondja: *Mert nincs különbség,²³ mivel mindenki vétkezett, és nélkülözi Isten dicsőségét,²⁴ Isten ingyen igazít meg az ő kegyelméből a Krisztus Jézusban lett váltság által.²⁵ Őt rendelte Isten engesztelő áldozatul az ő vére által azoknak, akik hisznek.*

A templom az a hely, a gyülekezet az a közösség, ahol nincs különbség, ahol nem egyének vannak, hanem Isten igéjére szomjazó, bűnös, de kegyelemre vágó, Jézus által megváltott emberek. Testvérek, akiket a maguk egyéniségében, de egyformán szeret a mi mennyei Atyánk.

Talán nem kell ehhez fehér ruhát osztani az ajtóban, hogy megértsük, talán elég Jakab figyelmeztetése: a hitben ne legyen megkülönböztetés.

A másik oldalról pedig biztatás ez: bárki is vagy, bárhonnán is jössz Jézusnak te is fontos vagy, szüksége van rád!